

Finland

Bemiddeling/mediation in de lidstaten - Finland

Waarom probeert u uw geschil niet via bemiddeling bij te leggen in plaats van naar de rechter te stappen? Dit is een alternatieve wijze van geschillenbeslechting (ADR) waarbij een bemiddelaar de bij het geschil betrokken partijen helpt om tot een akkoord te komen. De regering en de rechterlijke macht van Finland zijn zich bewust van de voordelen van bemiddeling.

Met wie contact opnemen?

Het algemene beheer, advies en toezicht op het gebied van bemiddeling in strafrechtelijke en bepaalde civielrechtelijke aangelegenheden valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken. De openbare provinciale gezondheidscentra moeten waarborgen dat in alle delen van het land bemiddelingsdiensten voorhanden zijn en op passende wijze ten uitvoer worden gelegd.

Gelieve voor informatie over bemiddeling de website van het [Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn](#) (THL) te raadplegen.

De gerechtelijke bemiddelingsdiensten worden beheerd door de districtsrechtbanken. Districtsrechtbanken kunnen beslissen om gebruik te maken van bemiddeling in civiele geschillen. Bemiddeling heeft ten doel de bij een geschil betrokken partijen te helpen een voor iedereen aanvaardbaar akkoord te bereiken. Daarom zijn de resultaten van deze werkwijze doorgaans meer gebaseerd op wat redelijk is onder de gegeven omstandigheden dan op een strikte toepassing van de wet. Verdere informatie over de districtsrechtbanken is beschikbaar op de website van het [Finse ministerie van Justitie](#). Er is ook een [brochure over gerechtelijke bemiddeling](#) voorhanden.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

Bemiddeling wordt zowel in civiele als in strafzaken toegepast.

Het instrument wordt het vaakst gebruikt in civiele en met name in kleine civiele geschillen. Niet al deze geschillen hoeven overigens te worden voorgelegd aan een bemiddelingsdienst die aan een rechtbank verbonden is. Consumentengeschillen kunnen bijvoorbeeld behandeld worden door een consumentenadviseur en de **Raad voor consumentenklachten**. Voor strafzaken bestaat er echter een specifieke bemiddelingsprocedure.

Civiele zaken en geschillen die bij algemene rechtbanken aanhangig worden gemaakt, kunnen voor bemiddeling in aanmerking komen zoals bepaald in het statuut betreffende aan rechtbanken verbonden bemiddeling (Wet 663/2005). Het doel van dit soort bemiddeling is het bereiken van een minnelijke schikking. Voorwaarde voor bemiddeling door de diensten van de rechtbank is dat de desbetreffende zaak voor bemiddeling vatbaar is en dat bemiddeling een adequate oplossing vormt gelet op de vorderingen van de betrokken partijen. Een van de partijen bij een geschil of beide partijen kunnen een schriftelijk verzoek tot bemiddeling indienen alvorens zich tot de rechter te wenden. Het verzoek moet schriftelijk worden ingediend, onder vermelding van het onderwerp van het geschil en de verschillende standpunten van de partijen. De partijen moeten tevens aangeven waarom zij van oordeel zijn dat de zaak voor bemiddeling vatbaar is.

Bemiddeling kan ook gebruikt worden in civiele zaken waar ten minste een van de partijen een natuurlijke persoon is. Civiele zaken waarbij geen schadeloosstelling ten gevolge van een misdrijf wordt gevorderd, komen echter slechts voor bemiddeling in aanmerking als het geschil van ondergeschikt belang is voor wat betreft het onderwerp en de vorderingen van de partijen. De bepalingen van het statuut die betrekking hebben op bemiddeling in strafzaken gelden, waar toepasselijk, ook voor bemiddeling in civiele zaken.

Bemiddeling is een geschikte optie voor partijen die persoonlijk en uit vrije wil verklaard hebben hiervan gebruik te willen maken. Het is belangrijk dat zij de betekenis van deze procedure en ook de via deze procedure bereikte oplossingen begrijpen. Daarom moeten de partijen, voordat zij met de bemiddeling instemmen, worden ingelicht over hun rechten en hun positie in het bemiddelingsproces. Elke partij heeft het recht om op onverschillig welk moment van het proces op haar beslissing terug te komen.

Minderjarigen moeten persoonlijk verklaren dat zij tot bemiddeling bereid zijn. Bovendien kunnen zij slechts aan het bemiddelingsproces deelnemen met toestemming van hun voogd of een andere juridische vertegenwoordiger.

Handelingsonbekwame volwassenen mogen aan de bemiddeling deelnemen indien zij in staat zijn de betekenis van de zaak te vatten en persoonlijk toestemming verlenen voor het openen van het proces.

Bemiddeling kan worden gebruikt voor misdrijven die geacht worden voor bemiddeling vatbaar te zijn op grond van de aard en de methode van het strafbare feit, de relatie tussen de verdachte en het slachtoffer en andere kwesties die betrekking hebben op het misdrijf als zodanig. Misdrijven waarbij minderjarigen het slachtoffer zijn komen niet voor bemiddeling in aanmerking indien het slachtoffer bijzondere bescherming behoeft op grond van de aard van het misdrijf of de leeftijd van het slachtoffer.

Bemiddelingsbureaus ontvangen bemiddelingsverzoeken en werken samen met diverse overheden gedurende het bemiddelingsproces. Elke bemiddelingszaak wordt toegewezen aan een vrijwillige bemiddelaar die wordt gekozen uit de deskundigen die in dienst zijn bij het bemiddelingsbureau. Bemiddelaars behandelen bemiddelingszaken en aanverwante praktische vraagstukken in samenwerking met het bemiddelingsbureau. Het personeel van de bureaus begeleidt de bemiddelaars en houdt toezicht op hun werkzaamheden.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

In strafzaken is bemiddeling slechts mogelijk wanneer de betrokken partijen persoonlijk en uit vrije wil hebben verklaard gebruik te willen maken van bemiddeling en in staat zijn de betekenis van deze procedure en ook de via deze procedure bereikte oplossingen te begrijpen. In civiele zaken (aan rechtbanken verbonden bemiddeling) is de toestemming van alle partijen vereist om een bemiddelingsproces te kunnen openen.

In Finland is een nationale gedragscode voor bemiddelaars van toepassing, waarin ook gedragsregels per sector vervat zijn (bijvoorbeeld per specialisatiegebied: familierecht, geneeskunde, bouw).

Informatie en opleiding

De website van het [Finse ministerie van Justitie](#) biedt een brochure over gerechtelijke bemiddeling.

Het Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn (THL) organiseert cursussen voor bemiddelaars.

Het instituut houdt tevens statistische gegevens bij over bemiddeling in civiele en strafzaken. Bovendien houdt het toezicht op onderzoeksprojecten naar bemiddelingsactiviteiten, doet het zelf onderzoek en coördineert het initiatieven die de ontwikkeling van deze alternatieve wijze van geschillenbeslechting bevorderen. De werkzaamheden van het instituut worden gesteund door de **Adviesraad voor bemiddeling in civiele en strafzaken**.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Bemiddeling in strafzaken is een dienst die niet in rekening kan worden gebracht. Bemiddeling stelt het slachtoffer van een misdrijf in de gelegenheid de dader te ontmoeten via tussenkomst van een onpartijdige bemiddelaar teneinde van gedachten te wisselen over de mentale en materiële schade die is aangericht en overeenstemming te bereiken over de maatregelen die moeten worden genomen om de geleden schade te herstellen. (Wet 1016/2005).

Bemiddeling kost de betrokken partijen minder dan een rechtsgeding. Elke partij betaalt zijn eigen kosten en is niet verplicht om de kosten van de tegenpartij te betalen. Indien de partijen dat wensen, kunnen zij een rechtskundig adviseur inschakelen. Zij kunnen zich ook tot een bureau voor rechtsbijstand wenden.

Bij juridische bemiddeling treedt een rechter van de districtsrechtbank als bemiddelaar op. Immers, bemiddeling bij geschillen is een van de gebruikelijke taken van een rechter. Indien de zaak vereist dat de bemiddelaar op enigerlei gebied over specifieke kennis bezit, kan hij met toestemming van de partijen op hun kosten een assistent inschakelen.

Net zoals alle andere diensten die door een rechtbank worden verleend, geschiedt bemiddeling tegen betaling.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

Krachtens [Richtlijn 2008/52/EG](#) kunnen de partijen verzoeken dat een via bemiddeling bereikte schriftelijke overeenkomst uitvoerbaar wordt gemaakt. De lidstaten delen de Commissie mee welke rechterlijke of andere instanties bevoegd zijn verzoeken in ontvangst te nemen.

Finland heeft dat tot dusver nog niet gedaan.

Links

[Brochure over gerechtelijke bemiddeling](#), [website over bemiddeling \(Nationaal Instituut voor gezondheid en welzijn - THL\)](#)

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 09/02/2020